

Adıyaman Sokak Çocukları Paneli Sonuç Raporu

Tarih: 7 Kasım 2012

Yer: Halk Eğitim Merkezi Salonu / Adıyaman

Katılımcılar:

Mehmet Uğur Aslan – Adıyaman Vali Yardımcısı

Hayri Efe – Adıyaman ÇOGEM Md.

Nuh Gürdal – Adıyaman İl Emniyeti Çocuk Şb. Md.lüğü

Ali Çalışır – Adıyaman İl Milli Eğitim Müdürlüğü Şb. Md

Abuzer Yalçınkaya – Adıyaman Halk Eğitim Merkezi Md. Yrd

7 Kasım 2012 tarihinde, Adıyaman'da gerçekleştirdiğimiz sokak çocukları konulu panelde, Adıyaman'ın sokakta yaşayan ve sokakta çalışan çocuklarının tablosunu görmek istedik. Panelistler bu anlamda verdikleri kısa bilgilerin yanı sıra genel kurallara dönük konuşmalar yaptılar. Çocuğu sokağa iten nedenler, bunun önüne geçebilme önerileri, vs.

ÇOGEM (Çocuk ve Gençlik Merkezi) Müdürü Hayri Efe'nin verdiği bilgilere göre; Sokakta çalışan çocukların yoğunlaştığı 2001 yılında açılan Çocuk ve Gençlik Merkezi, halen kapatılan Tekel Müdürlüğü'nün Kreş Binasının 1. katında hizmetlerini sürdürmektedir. ÇOGEM, hizmetlerini, alan çalışması olarak yoğunlaştırmakla beraber, merkeze gelen çocuklara bilgisayar, el becerileri ve sportif faaliyetler gibi hizmetler vermektedir.

Hizmet Binasının geçici ve dar kapsamlı olması, personel yetersizliği ve hizmet aracının diğer kuruluşların da işlerini görmesinden doğan yoğunluğu, merkez hizmetlerinde handikaplara neden olmaktadır.

2001 yılında yapılan alan çalışmasında, sokakta çalışan çocuk sayısı 870 iken 2007 yılında 319 çocuk, 2011 yılında 246 çocuk olarak tespit edilmiştir. 2012 yılında 60 çocuğun sokakta çalıştığı belirlenmiş ve aile görüşmeleri yoluyla sokaktan uzaklaştırılmaları sağlanmaya çalışılmıştır. Çocuk suçları ve mağduriyeti yönünden son 5 il sıralamasında ise Trabzon, Gümüşhane, Giresun, Artvin ve Adıyaman bulunmaktadır.

Zaman içerisinde sokakta çalışan çocuk sayısı azalma eğilimi gösterse de sokakta çalışan ve risk gurubundaki çocuklar azımsanmayacak sayıdadır. Mevsim şartları, okul saatleri, tatil günleri çalışan çocukların sayısı üzerinde etki yapmaktadır.

Sokak çocukları sorununu sadece sokakta çalışan çocuklar şeklinde algılamak, sorunun çözümü konusunda alınan önlemlerin yetersiz kalmasına da neden olmaktadır. Son zamanlarda henüz tespiti yapılmamasına rağmen sokakta yaşayan çocuklar konusu önem kazanmaya başlamıştır. Uçucu madde bağımlısı çocuklar da üzerinde durulması gereken bir sorun olmakla birlikte sokakta çalışan/yaşayan çocuklar bütünlükle ele alınmalı, hizmetler oluşturulacak bir koordinasyon merkezinden yönlendirilmelidir. Yeni hizmet modellerini uygulayan pilot illerin çalışmaları, bu konuda bir örnek olarak değerlendirilebilir.

Milli Eğitim Müdürlüğü adına söz alan Şube Müdürü Ali Çalışır; öğrenciye dönük aksaklıkları (devamsızlık, başarısızlık, vs.) velilerle periyodik bilgilendirme toplantıları yaparak paylaştıklarını, ayrıca velilere çeşitli seminerler uyguladıklarını, dolayısıyla çocuğu devamlı kazanmanın yollarını aradıklarını anlattı. Adıyaman'da büyük oranlarda olmasa da, var olan, sokakta çalışan çocukların eğitimlerini aksattıklarını ifade etti. Sokak çocuğunun büyük oranda sorumlusunu anne, sonra da baba olarak tanımladı.

Adıyaman, sokakta çalışan çocuktan ziyade tarım işçisi çocuklarla ön plana çıkan bir ildir. Daha doğrusu tarım işçiliği için başka bölgelere giden ailelerin, çocuklarını da beraberlerinde götürmeleri sebebiyle, çocuklar, eğitim aksamalarıyla karşı karşıyadır. Bu anlamda Adıyaman şanlıurfa'ya benzer durumdadır. Topyekn alışan çocuklar denilecek olursa hem sokakta, hem sanayide, hem de tarımda çalışan çocuklar akla gelir ve bu sebeple olan eğitim aksamaları irdelenebilir. Ancak burada sokak çocuklarını işliyoruz. Özellikle son 15-20 yılın sokak dramı haline gelen, kırsaldan kente gle yoksulluğun yarattığı ve vahim sonuçlara doğru uzanan bir sosyal yaradan bahsetmek istiyoruz.

Aile çok yoksul. İlkokul ağındaki çocuğunun sokakta mendil satması, cam silmesi, ayakkabı boyaması, atık toplamasıyla getireceği bir ekmek parasına muhtaç. ocuk sokakta çalışırken sokağı benimsiyor. Aileden ya da okuldan göreceği kötü muameleler onu sokağa daha çok alıştırıyor. Sonrasında sokakta yaşama ve suç örgütlerinin eline düşme olgusu kolayca karşısına çıkıyor. Ailesi için bir ekmek parası kazanma uğruna sokaklarda bir şeyler satmaya çalışan o masum ocuk, her ne kadar "tehlike değil, tehlikedeyiz" sloganı onlar için benimsense de, bir anda toplumsal canavara dönüşebiliyor. Hepsinin hikyesi bu şekilde değil elbette ki. Bir sürü sebepler var. Yoksulluk veya ekonomik sebep, bir sürü sebepten sadece bir tanesi. Ve daha önceki farklı çalışmalarımızda tüm bu konular detaylarında işlendi.

Adıyaman'daki sokak çocukları panelimiz için her türlü desteği veren başta Adıyaman Valiliği olmak üzere, Milli Eğitim Müdürlüğü, Halk Eğitim Müdürlüğü, ÇOGEM Müdürlüğü, Emniyet Müdürlüğü'ne ve toplantıyı büyük bir ilgiyle izleyen Adıyaman Basınına teşekkür ediyoruz.

18.11.2012